

Antaget av Riksårsmötet den 4 maj 2003. Ändringar av programmet antogs vid riksårsmötet den 8 maj 2005.

Innehåll

1.	Inledning	. 4
	Den nationalistiska principen	
3.	Ringar på vattnet	
	Folkhemmet	

Sverigedemokraterna bildades den 6 februari 1988, i första hand som ett intresseparti för svenskar. Den enande faktorn var motståndet mot den förda invandringspolitiken, vilken man såg som alltför vidlyftig och därmed som ett hot mot vårt land, såväl ekonomiskt som socialt.

Med tiden har ett värdeorienterat parti växt fram, där begrepp som familjen, hembygden och nationen blivit centrala. Sverigedemokraterna är ett demokratiskt, nationalistiskt parti. Vi har idémässigt låtit oss inspireras av såväl det förra sekelskiftets svenska nationalkonservatism som delar av den socialdemokratiska folkhemstanken. Syftet är att kombinera principen om grundläggande social rättvisa med traditionella värdekonservativa idéer. Partiet låter sig av den anledningen inte enkelt placeras in på den klassiska vänster-högerskalan. Nationalismen och önskan om ett demokratiskt styrelseskick utgör de mest grundläggande principerna i Sverigedemokraternas ideologi.

Helt central för oss är också FN:s deklaration om de mänskliga fri- och rättigheterna. Partiet tar starkt avstånd ifrån diskriminering av människor på grundval av kön, religiös och politisk tillhörighet eller etnisk bakgrund.

Vi avvisar försöken att anpassa människan efter storslagna utopier. Istället menar vi att politiken bör utformas utifrån hur människan är i verkligheten. Varje samhälle bör vara byggt på en värdegemenskap, en minsta gemensam nämnare i form av grundläggande normer och värderingar. Denna enande faktor är viktig för att varje människa ska kunna känna sig trygg i sin identitet. Visst är varje människa unik, men samtidigt är vi också mer eller mindre lika varandra. Vi är alla beroende av gemenskaper, människor som på olika sätt liknar oss själva och som vi kan identifiera oss med. Sverigedemokraterna menar att det i första hand är familjen och nationen som ger oss förutsättningarna att uppnå detta. Inga konstruerade kollektiv kan helt ersätta dessa djupt rotade, ursprungliga gemenskaper.

Om varje människa är unik är också varje sådan ovan nämnd gemenskap unik - i synnerhet nationen, definierad i termer av en gemensam kultur. Förvisso kan de kulturella gränserna vara ömsom skarpa, ömsom suddiga, men även här gäller samma princip som för människan: vi är mer eller mindre lika. Visst finns det kulturella skillnader mellan svenskar och våra nordiska grannar även om de är mindre än skillnaderna mellan svenskar och människor från kulturellt avlägsna delar av världen. Därför kan det vara mer eller mindre komplicerat att förena olika kulturer med varandra. Ibland blir detta särskilt svårt, eftersom de olika kulturernas grundläggande värdesystem krockar. Som ett led i strävan att undvika konflikter bör den här typen av kulturkrockar förhindras.

Det övergripande målet med Sverigedemokraternas politik är att skapa ett välmående samhälle ett folkhem - präglat av trygghet, harmoni och solidaritet. Erfarenheter från vår historia och vår omvärld visar att de viktigaste faktorerna för att kunna skapa ett sådant samhälle är småskalighet, en fungerande rättstat, en stark gemensam identitet och grundläggande social rättvisa. Några nyckelord i partiets politik är förvaltarskap, stabilitet, trygghet, kontinuitet och omtanke.

Partiets idéer utvecklas ständigt, men vilar ändå på en fast värdegrund. I kombination med en verklighetsanpassad omvärldsbeskrivning och förslag på hur den förda politiken bör förändras utgör denna värdegrund basen för vårt principprogram. Partiets hållning i dagsaktuella, sakpolitiska frågor presenteras mer utförligt i ett antal handlingsprogram.

2. Den nationalistiska principen

Den viktigaste faktorn i ett tryggt, harmoniskt och solidariskt samhälle är den gemensamma identiteten, vilken i sin tur förutsätter en hög grad av etnisk och kulturell likhet bland befolkningen. Av det följer att den nationalistiska principen - principen om en stat, en nation - är grundläggande för Sverigedemokraternas politik.

Den nationalistiska principen bygger på idén om nationalstaten, att statens territoriella gränser ska överensstämma med de befolkningsmässiga gränserna. I sin ideala form är alltså ett sådant samhälle befolkningsmässigt homogent. De rådande omständigheterna i Sverige och i omvärlden omöjliggör att principen praktiseras till fullo. I många fall är nationerna vidare än statens territorium; så även för Sveriges del. Det lever ett betydande antal svenskar utanför Sveriges gränser, dock främst i vårt eget närområde. Dessutom lever här sedan lång tid tillbaka ickesvenska befolkningsgrupper, som till exempel samerna.

Statsnationen är nationalstatens motsats, och innebär att det ryms flera nationer inom en och samma stat. Sådana samhällen är ofta mångkulturella, men kan också betraktas som särkulturella där de olika grupperna lever åtskilda snarare än tillsammans.

Dessa, och andra, kränkningar av den nationalistiska principen ger upphov till instabilitet och konflikter. Gränstvister och tvister om särskilda rättigheter för olika grupper har genom århundradena fått ödesdigra konsekvenser. Av den anledningen är den nationalistiska principen central och bör eftersträvas i största möjliga utsträckning över hela världen. Låt alla folk vara herrar i eget hus.

Staten, kulturen och nationen

Staten är nationens territoriella bas och politiska centralmakt. Normalt brukar staten definieras som en samhällelig instans med monopol på våldsutövning, vars huvudsakliga uppgift är att upprätthålla ordningen i samhället och skydda det från såväl inre som yttre hot.

Kulturen utgörs av den omgivning av självklarheter, minnen och föreställningar som vi lever i och som vi är med om att forma. Kulturen tar olika form genom tid och rum. De unika och olikartade identiteter som mänsklighetens olika folk och folkgrupper uppvisar är betingade av deras respektive kulturer. Kulturell mångfald är lika nödvändig för mänskligheten som biologisk mångfald för naturen. De skilda kulturerna är mänsklighetens gemensamma arv och bör erkännas och skyddas till allas gagn.

Såväl bevarandet av den kulturella mångfalden som kravet på gemenskap inom ett samhälle gynnas starkt av om det kan ske inom ramen för ett system av nationalstater, baserade på den nationalistiska principen. Stater vilka inom sig rymmer en kulturell mångfald har alltid tenderat att förstärka den starkaste kulturen och försvaga övriga kulturer, och många kulturer har genom historien gått under till följd av sådana samhällsförhållanden.

Stater med flera relativt starka kulturer inom sig har vidare tenderat att utvecklas på sådant sätt att kulturerna utblandats, och de ursprungliga kulturernas egna identiteter har sålunda utplånats. Sverigedemokraterna slår fast att det säkraste sättet att, med beaktande av respekten för mänskliga rättigheter, skydda mångfalden av kulturer är att göra det i nationalstatens form så långt det är möjligt.

Marknadskrafterna kan inte garantera att kulturell mångfald bevaras och främjas. Följaktligen är det nödvändigt att framhålla politikens betydelse, i samverkan med den privata sektorn och det civila samhället, i ansträngningarna för att bevara den kulturella mångfalden och därigenom överlevnaden för alla folk.

Nationen kan definieras i termer av en gemensam kultur. Enkelt uttryckt tillhör två människor samma nation om de delar samma kultur. Samtidigt är förhållandet mer komplext än så, beroende på vad man väljer att tolka in i kulturbegreppet. Ovan har kultur definierats såsom "den omgivning av självklarheter, minnen och föreställningar som vi lever i och som vi är med om att forma". För att vi ska få en mer fullständig definition av nationen, måste sådant som språk, religion, lojaliteter och ursprung tillfogas. Man ska alltså också kunna känna igen varandra såsom tillhörande samma nation. Nationen utgörs av folket och dess särart.

För den svenska nationens del gäller följande: svensk är den som av sig själv och som av andra uppfattas som svensk. I praktiken innebär detta ett slags öppen svenskhet, med möjlighet för människor med annat ursprung att tillhöra den svenska nationen. Dock, nationstillhörighet är inte detsamma som medborgarskap. Att helt uppgå i en nation kan ta flera generationer. Däremot ska medborgarskap kunna erhållas även av icke-svenskar, så länge detta inte leder till en allvarlig kränkning av den nationalistiska principen. I huvudsak ska dock svenskt medborgarskap vara ett privilegium avsett för svenskar.

Kränkningar av principen

I inledningen till det här stycket berörs några möjliga kränkningar av den nationalistiska principen och vad de kan få för konsekvenser. Förutom de fall då nationen är vidare än statens territorium, och då flera nationer lever och verkar inom samma politiska gränser, kan principen kränkas om ett folk styrs av ett annat folk. Ett exempel är då majoritetsbefolkningen i en statsnation styrs av en minoritet. Sammanfattningsvis kan sägas att de allvarligaste hoten mot den nationalistiska principen är invandring, överstatlighet och imperialism.

Begränsad invandring

Större folkomflyttningar och folkvandringar är inget ovanligt inslag i historien. Det som drivit på dessa skeenden har varit krig, förföljelse och förhoppningar om ett bättre liv i en annan del av världen. Vår tid är inget undantag härvidlag. Tvärtom har den moderna tekniken möjliggjort snabba förflyttningar mellan världsdelarna, och utvecklingen från den senare delen av 1900-talet har varit att människor i massor söker sig från den fattiga delen av världen till den rikare i hopp om en bättre tillvaro.

Sverige har genom århundradena upplevt ett antal invandringsvågor. Främst har det rört sig om ett begränsat antal invandrare från närliggande områden. Tendensen i modern tid har dock varit en oerhört omfattande invandring från avlägsna länder. Ett uttalat mål att skapa ett pluralistiskt samhälle har medfört ett allvarligt hot mot den svenska nationen och dess homogena sammansättning. Det råder ingen tvekan om att en sådan politik utgör en elakartad kränkning av den nationalistiska principen.

Principen omöjliggör inte invandring. Däremot måste invandringen hållas på en sådan nivå att den inte i grunden förändrar befolkningssammansättningen på så vis att etniska enklaver uppstår. När så ändå har skett finns det två möjliga lösningar: a) återvandring och b) assimilering - det vill säga att de, som invandrat, tar till sig majoritetskulturen och på sikt uppgår i nationen.

Självbestämmande

När stater samarbetar kan det, förenklat uttryckt, ske på två grundläggande nivåer: mellanstatligt och överstatligt. Samarbete mellan stater innebär vanligtvis ingen kränkning av den nationalistiska principen. Tvärtom är samarbete en förutsättning för stabilitet och fred i världen. När problem blir globala måste också bekämpandet av dem ges en global plattform. Särskilt viktigt är detta då det är fråga om miljöhot eller internationellt organiserad brottslighet. Internationellt samarbete är också viktigt för bevarandet av den kulturella mångfalden i världen. I dessa fall är mellanstatligt samarbete, det vill säga samarbete mellan suveräna nationalstater, fullt tillräckligt.

En kränkning av principen sker då samarbetet tar sig överstatliga former, det vill säga då det bildas en politisk union, vars konstitution står över medlemsstaternas. Det är då inte längre de enskilda folken som ytterst bestämmer över politiken i det egna landet, utan det internationella organet, där ländernas olikheter ofta leder till obalanserade maktförhållanden. Grundtanken bakom hävdandet av suveränitetsprincipen är att varje folk bäst känner sina egna intressen och därför också bäst kan värna om dessa. Historien har visat att överstatliga organ sällan består i längden, och att de splittrar snarare än knyter medlemsländerna närmare varandra.

Nationell frihet

Folk och land hör nära samman. Ett land vore inte vad det är utan sitt folk, och ett folk vore inte vad det är utan sitt land. Grundläggande för den nationalistiska principen är att inget folk har rätt att kränka ett annat folk, varken kulturellt eller territoriellt. Varje folk har rätt till frihet och självbestämmande, till sin identitet och till sitt eget land. Varje folk och varje kultur har också rätt att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Imperialistiska strävanden i form av anfallskrig är för närvarande inte aktuella i vår del av världen. Däremot har globalisering och internationalisering föranlett allvarliga hot mot de enskilda kulturerna. Erfarenheter och idéer utbyts över gränserna, vilket kan vara positivt så länge det sker på frivillig basis. Påtvingade kulturmöten och -influenser är dock att betrakta som kulturimperialism och därmed som en kränkning av den nationalistiska principen. Berikande kulturmöten kan aldrig ske med tvång.

Sverige är svenskarnas land. Sverigedemokraterna menar med detta inte att vi svenskar är bättre än andra, utan att Sverige är den enda plats på jorden där vi har en absolut rätt att verka och kan utveckla vår egen särart och identitet.

3. Ringar på vattnet

Varje människa har ett personligt ansvar, men den enskilde är inte stark nog att ensam hävda sig i alla lägen. Vi har ett starkt behov av att kompletteras av gemenskaper, inom vilka vi utvecklar vår identitet. Kollektiven, i synnerhet familjen och nationen, har förvisso både praktiska och ekonomiska funktioner, men framför allt har de betydelse för den känslomässiga identifikation som är nödvändig för varje människas inre välbefinnande. I kollektiven skapas normer och värderingar, som förmedlas från generation till generation. En stark identitet skapar trygga och harmoniska individer, vilket i sin tur ger förutsättningarna för ett tryggt och harmoniskt samhälle.

Samspelet mellan individ och kollektiv kan uttryckas i en idé om ringar på vattnet, där den individuella friheten är central, men omgiven av kollektiva strävanden och komplement. Decentralisering och närhet är två nyckelbegrepp. Förvisso står nationens intressen över

individers och gruppers särintressen, men beslut bör fattas på lägsta möjliga nivå, varför kommunerna, som mindre politiska enheter med visst mått av självstyre, fyller en viktig funktion.

Människan

Alla människor är inte likadana. Vi skiljer oss åt på många sätt, inte minst beroende på var vi har vårt ursprung. Vi ser olika ut, talar olika språk, tillber olika gudar och använder oss av olika lösningar för olika problem. Det innebär inte att någon har rätt att förtrycka eller på annat sätt kränka en annan människas grundläggande rättigheter. Tvärtom är respekten för dessa rättigheter en förutsättning för fred, frihet och rättvisa. Med varje rättighet ska dock följa en skyldighet. Utan skyldigheter kan inga rättigheter upprätthållas. Den som åberopar sina rättigheter ska också vara medveten om sina skyldigheter gentemot sig själv och andra. Vi är alla ansvariga för våra egna handlingar och konsekvenserna av dessa.

Människan är, som tidigare påpekats, inte fullkomlig. Vår ofullkomlighet gör att vi måste kompletteras. Därför är behovet av gemenskaper stort. Det är också viktigt att dra lärdom av historien. All utveckling ska baseras på tidigare erfarenheter och förändringar ska genomföras i små steg så att eventuella missbedömningar inte får ödesdigra konsekvenser för samhället. Nationen består inte bara av dess nu levande medlemmar utan också av dem som levat före oss och dem som ska leva efter oss. Traditionalism och reformism är, bortsett från den rent funktionalistiska aspekten, också ett sätt att ge förfäderna ett slags rösträtt, att värdera deras insatser och att föra deras ande vidare till kommande generationer. Att förvalta och förädla det gemensamma arvet är en av våra viktigaste uppgifter.

Familjen

Sedan mänsklighetens begynnelse, och i så gott som alla samhällen, har familjen varit den grundläggande enhet varpå samhället baserats. Förhållandet mellan man och kvinna, och deras barn, är den nödvändiga förutsättningen för harmoniska samhällsförhållanden. Familjen är samhällets innersta kärna och själva förutsättningen för den mänskliga fortplantningen, vilken överallt utgör grunden för respektive nations fortlevnad. Familjens funktion som bas för samhället är en förutsättning för ett fungerande samhälle. Familjen är kulturförmedlande och fostrande.

Män och kvinnor är inte skapade likadana och kan därför i olika sammanhang ta olika utgångspunkter och göra olika saker på olika sätt. Män och kvinnor kompletterar varandra, och därför är också alla barns rätt till en mor och en far av väsentlig betydelse. Centralt för Sverigedemokraterna är att alla människor, oavsett könstillhörighet, ska ha samma rättigheter och möjligheter.

Hembygden

Samhällen, oavsett dess storlek, kan inte byggas ovanifrån. Ett samhälle är något som uppstår, därför att det finns ett mänskligt behov av gemenskap och identitet. Här är den lilla gemenskapen av särskild vikt. Hembygden och närmiljön har, vid sidan av familjen, stor betydelse för vår identitet.

Viktigt för Sverigedemokraterna är att människor ges möjlighet att leva i sin hembygd. Återigen måste politikens betydelse betonas. Marknaden kan inte garantera att hela Sverige får leva.

Fäderneslandet

Vikten av att förvalta arvet har redan påtalats. Kontinuitetens betydelse för stabilitet och identitet kan inte nog betonas. Förvaltarskapet omfattar mer än det kulturella arvet. Det är lika viktigt att

värna landet, dess resurser och miljö. Naturen får inte betraktas som en outsinlig källa, där kortsiktiga vinstsyften leder till överexploatering. Landets resurser ska hanteras varsamt, så att vi med gott samvete kan lämna över till kommande generationer.

Lika angeläget är att försvara landet från yttre hot. Ett starkt försvar ska garantera att hela Sverige kan försvaras.

Låt Sverige förbli Sverige

Sverigedemokraterna sätter värde på det som skapats och förmedlats av vårt folk genom århundradena. Sveriges framsteg och välstånd är det svenska folkets verk. Vi, som lever idag, har ett ansvar att förvalta detta. Låt Sverige förbli Sverige.

4. Folkhemmet

Ett viktigt mål för Sverigedemokraterna är återskapandet av folkhemmet; det fria, öppna och demokratiska samhälle, där alla medborgare är lika inför lagen och har möjlighet att påverka och att känna trygghet, såväl fysiskt som socialt. Förutsättningar för återupprättandet av det svenska folkhemmet, präglat av social rättvisa och nationell solidaritet, har behandlats ovan. Detta kapitel beskriver våra visioner om hur ett modernt, svenskt folkhem ska se ut.

En fri, öppen och demokratisk stat

Sverigedemokraterna förespråkar en klassisk demokratimodell, med inslag av brukar- och direktdemokrati, där ett minimum av värderingar läggs in i demokratibegreppet och där samtliga medborgare har samma rättigheter och skyldigheter. All makt ska utgå från folket. Demokratins kärna är medborgarnas möjligheter att tillsammans påverka sin situation. Utan demokratiska frioch rättigheter, som gäller för alla, finns ingen demokrati.

Så länge Sverige har varit en stat i politisk mening har vi också haft monarkin som statsskick. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att den svenska statsbildningen gynnas av att Sverige även fortsättningsvis är en konstitutionell monarki, där regenten representerar kontinuiteten och stabiliteten i statsmakten. Folkets främsta företrädare är riksdagen, som ska väljas demokratiskt och utöva sin makt i enlighet med den demokratiska rättsstatens principer. Sverigedemokraterna förordar en utökad användning av såväl beslutande som rådgivande folkomröstningar, även på lägre nivå än statlig. Endast myndiga svenska medborgare ska ha rösträtt i allmänna val.

Utan trygghet ingen frihet

Bortsett från bevarandet av nationens fortbestånd är det statens viktigaste uppgift att garantera medborgarnas trygghet och säkerhet. Trygghet är en förutsättning för frihet. I otrygghetens spår följer våld och instabilitet. Brottsoffers och potentiella brottsoffers intressen måste sättas framför brottslingars intressen. Varje individ bär ett ansvar för sina egna handlingar.

Om respekten för lagen ska kunna upprätthållas och om individuell rättskipning ska kunna undvikas är det viktigt att lagöverträdelser bestraffas hårt och snabbt, och att lagarna är i samklang med den folkliga rättsuppfattningen. Principen om allas likhet inför lagen är en förutsättning för upprätthållandet av rättsstaten.

En hållbar ekonomisk politik

I enlighet med förvaltarskapstanken är det viktigt att handskas varsamt med de gemensamma, ekonomiska resurserna. Sverigedemokraterna betraktar äganderätten som en nödvändig

förutsättning för en lyckosam samhällsutveckling. En ansvarsfull, reglerad marknadsekonomi, byggd på långsiktighet och ekologiskt tänkande, är självklar. Tillväxt får inte ske på bekostnad av folkhälsa, miljö eller nationellt självbestämmande.

Vi ser i arbetet det enda säkra medlet att åstadkomma varaktigt enskilt och allmänt välstånd. Därför krävs goda villkor för företagande och entreprenörskap. Småföretagande och decentralisering är nyckelord för en stabil ekonomi. Det finns ett nationellt intresse av att ägandet av svenska företag stannar inom Sverige, liksom att staten måste bistå svenskt näringsliv i fall av illojal konkurrens från utlandet. Globaliseringen och multinationella företags spelregler behöver regleras. Begränsningar i frihandeln måste göras med försiktighet och klokhet. Ett slopande av alla former av skydd för den inhemska produktionen är dock att gå för långt. Den samhällsekonomiska stabiliteten fordrar att tillräcklig självförsörjning vidmakthålls ifråga om produktion av vital betydelse för landet.

Beskattning ska ske efter bärkraft med strävan att begränsa skatteuttaget och utgöra incitament för den enskilde till egen försörjning. Skatten på egendom ska utformas efter rättvisa regler och med hänsyn till betalningsförmåga.

Nationell solidaritet

Det är Sverigedemokraternas övertygelse att solidariteten beror av identifikationen. Vi har en benägenhet att i högre utsträckning känna solidaritet med dem vi kan identifiera oss med. För att upprätthålla medborgarnas vilja att bidra till det allmänna är det därför viktigt att de gemensamma ekonomiska resurserna i första hand används till inhemska behov.

Arbete ska löna sig, men varje medborgare har rätt till en social och ekonomisk grundtrygghet. En allmän, skattefinansierad välfärdspolitik är en nödvändighet, särskilt vad gäller omvårdnaden och tryggheten för sjuka, gamla och funktionshindrade. En offentlig sektor måste finnas för att garantera sådant som utbildning, fungerande kommunikationer, energiförsörjning, försvar, vård och omsorg.